

mindre end nogen Anden søgt at bringe denne Hærløvs i Konsekvens med sin Stilling i 1867, og naar man har hørt Klager fra Hæren og navnlig fra dens Befalingsmand over, at vi ikke have villet tage Konsekvensen af den almindelige Børnepligt, saa kan jeg ikke se Andet, end at disse Mænd have fuldstændig Ret. Jeg skulde ogsaa tage meget feil, om ikke Hærløven har Rammer, som det ærede Medlem ikke har villet udfylde saa loyalt, som Hærløven byder. Jeg stemte mod Hærløven, fordi jeg var mig dens Konsekvenser bevidst og fremdeles vilde gjøre Modstand mod de store Udgifter, og Mange gjorde det Samme; men det ærede Medlem har Ansvaret for, at Lovens Konsekvenser ikke ere fæle fuldest (Afbrydelse af Berg). Ja, det ærede Medlem vilde have den almindelige Børnepligt fyldt paa sin Maade, det veed jeg nok, vi skulde lykkeligvis med det sveitsiske System. Jeg har nu aldrig været i Sveits og kender heller ikke de militære Forhold der; jeg har ondt nok ved at kende dem i Danmark, men dem kender jeg dog lidt til, og i ethvert Fald mener jeg, at det er bedst at have en Hærløvs, som den passer for Danmark, og ikke efter andre Landes Systemer, der ikke passe paa vore Forhold. Men hvorom Alt er, vil det ærede Medlem indrømme mig, at den saakaldte Folkevæbning er saa lidt slet Fyldest, at hans Hærløvs af 1867 er kommen saa langt bort derfra som muligt. Men, vil maaske det ærede Medlem svare, ved Revisionen her vil jeg søge at bringe vor Hærorning nærmere henimod det, der var min Kæmpe i 1867 (Berg: Det forstaar jeg ikke). Ja, der er saa Meget, det ærede Medlem ikke forstaar, og som Andre forstaa; men mærkøerdig nok, de, der nærmest ere satte til at forstaa den Slags Ting og have det som deres Vidsopgave at forstaa dem — og der maa blandt dem være mange dygtige Mænd — ere gaede det ærede Medlem imod. Ja, hvad mere er, jeg har ikke set en eneste Mand, hverken civil eller militærfyndig, staa op og forsvare det ærede Medlems Forslag. Jeg maa beundre den Thærbighed, hvormed det ærede Medlem har forsvaret sin Sag; men er den saa fortreffelig, som det ærede Medlem tror, er det dog mærkøerligt, at han ikke fra nogen Side kan finde nogen Støtte. Jeg beklager det for hans Vedkommende; thi jeg tilstaar, at, var det mig, vilde jeg stærkt tabe Troen paa, at den Sag, jeg kæmpede for, var saa rigtig i alle sine Einzelheder, som det ærede Medlem mener for sin Sags Vedkommende, naar jeg saae, at ikke en eneste af de Mænd, der skulle udføre Sagen, de, der have sat deres Liv ind paa at studere den Slags Ting, var med mig. Men det ærede Medlem har sin Særstilling ikke blot her, men i næsten alle andre Sager, og for hvert Aar, der gaar, viser det sig klarere, at man i større Spørgsmaal skal være forsigtig med at følge det ærede Medlem. Det fører saa umaadelig let til,

at man kommer ud paa Glatis, og kun yderst vanskeligt kommer i Land igjen, i alt Fald ikke uden først at have flaaet en hel Del Kuldbøtter. Jeg vil derfor hellere gaa med det ærede Medlem for Præstø (Bosfen). Jeg gjør det nødig, men jeg har gjort det for at forhindre det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds i at gjøre Noget, som jeg tror vil blive til Skade for Folket. Det har jeg villet udtale, forinden vi skride til Afstemning. Jeg maa maaske som Slutningsbemærkning sige til, hvad der i og for sig kunde være overflødigt, at det jo ikke mangler paa Sigtelser, hvorved man gaar hinanden saa nær, man er istand til uden at komme i Strid med Forretningsordenen, Noget, hvori man har opnaaet en stor Færdighed. Man kan give hinanden Spidsen af en saadan Art, at Tilhørerne godt kunne forstaa, hvad man mener; man er rustet til paa begge Sider at sige hinanden, at man arbejder for personlige Formaal. Det være nu, som det vil; men een Ting veed jeg, og det er, at mine Fingre ikke slip efter Ministerportefeuiller, og intetsomhelst Formaal har jeg uden for det, der vedkommer Sagen selv. Jeg staa som Repræsentant for mine Vælgere, handler fuldstændig i Overensstemmelse med mine Ansættelser, og intetsomhelst Andet ligger til Grund for den Stilling, som jeg her er kommen til at inbtage. Saafernt enhver Anden kan sige det Samme, vilde det forsaavidt være ønskeligt, som da alle Skumlerne vilde blive satte paa Døren. — Endnu maa jeg maaske gjøre en lille kort Bemærkning til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther). Jeg skal ikke negte, at efter at have læst hans Foredrag ved 1ste Behandling, hvor jeg ikke var tilstede, har jeg forundret mig noget derover. Jeg vidste nemlig ikke rettere, end at det ærede Medlem var fuldstændig med paa, hvad jeg havde været med til at indstille her, men saa ser jeg, at det ærede Medlem træder op ved 1ste Behandling og udtaler sin Forundring over mig. Det har nu ganske vist ikke manglet paa særlig velvillige Hænder og Hænde til at gribe dette — det vil jeg indrømme efter at have læst det — og til at lave noget Andet ud deraf, end jeg lægger deri, men ikke desto mindre kan jeg dog ikke Andet end udtale min Forundring over, at det ærede Medlem er bleven forundret over min Stilling. Jeg ser ikke nogen Grund dertil; thi jeg troede, at det ærede Medlem vidste fuldt ud, i hvilken Grad jeg var med, og jeg havde da Ret til at mene, at det ærede Medlem isforveien skulde have sagt mig det, hvis det ikke var rigtig (Afbrydelse). Er det en feil Opfattelse, kan det ærede Medlem jo senere forsvare sig, men i alt Fald i Diebliffet skal jeg ikke skjule min Forundring over, at det ærede Medlem har kunnet falde i Forundring over min Stilling. Nu har jeg forklaret mig. Har nu det ærede Medlem Noget at